Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 56002

Горобец
Яков
Ефимович

Начато: 23 июня 1945 г.
Окончено: 21 сентября 1955 г.

ДАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 23
Архівний № 302

бов'язав партійні, радянські і сільськогосподарські органи відновити протягом 1947 — 49 рр. довоєнний рівень виробництва зернових і технічних культур, значно перевищивши його до кінця п'ятирічки. Поруч з розширенням посівних площ, основним завданням в боротьбі за здійснення цього рішення є підвищення врожайності.

Великий комплекс агротехнічних заходів потрібно застосувати для того, щоб підвищити врожайність. На цей раз, коли мова йде про високий урожай ярих зернових і технічних культур наступного року, не можна недооцінити зокрема такого важливішого агротехнічного заходу, як зяблева оранка. Щоб виростити дорідну ярину, треба, як вказав Пленум, «посіви ярих культур провадити по зяблевій оранці».

В перевагах зябу працівники сільського господарства нашої області особливо добре переконалися на досвіді нинішнього року. Там, де мали зяб, швидко посіяли і зібрали добрий урожай, вчасно провели всі сільськогосподарські роботи. В артілі «Радсело», Лебединського району, наприклад, весняну сівбу провели в 2—3 рази швидше, ніж в колгоспах, які не подбали про зяб. Вчасно впоравшись з сівбою, колгоспники позбулись черговості в проведенні робіт, виконували їх одночасно, комплексно. Зяблева оранка обумовила і значно вищий урожай. Ярої пшениці, зокрема посіяної по зябу, виростили по 14 центнерів в середньому з гектара, а посіяної по весноoранці—7 центнерів.

Подібних прикладів багато. Працюючи, як того вимагає партія і уряд, застосовуючи досягнення сільськогоспо-

область вниз, ставлять під загрозу майбутній урожай.

Які ж причини відставання? В артілі ім. VIII з'їзду Рад, Буринського району, є 47 плугів, 38 робочих коней, багато волів і корів особистого користування колгоспників. Щодня ними можна виорювати не менше 20 гектарів. А втім ця можливість не використовується. В борозні працює всього 4—5 плугів. «Впораємося з більш важливими роботами, а тоді й на зяб наполяжемо», — пояснює голова артілі т. Кудрявський. В колгоспі ім. Володарського, цього ж району, так само досить тягла, але з 280 гектарів тяглом підняло лише 7 га. «Наш голова т. Прядка поглядає на трактори, не бажає запрягати в плуги тягла»,—кажуть колгоспники цієї артілі.

Давно засуджена черговість в проведенні робіт, небажання використати наявне живе тягло на оранці—основна причина відставання не лише двох згаданих колгоспів, але й усього Буринського району. Добре відома ця причина і секретареві райкому партії т. Хіро, і голові райради т. Штакіну. Але й вони «поглядають» на трактори, палець об палець не вдаривши, щоб рішуче поліпшити роботу МТС і одночасно використати на підняттi зябу якнайбільше живого тягла колгоспів.

В багатьох випадках винуватцями неприпустимого зволікання оранки є керівники МТС. Вперто не виконує договору з колгоспом ім. Фрунзе Краснопільська МТС (директор т. Бідоленко). Зволікає оранку Конотопська МТС. З 27 тракторів в колгоспах зони діяльності цієї МТС працює лише 14. Та й вони часто роблять тривалі зупинки в борозні через ... Директор

Товаришеві
Йосифу Вісс

Доповідаємо Вам, товаришу Стал
Кіровської області виконали своє с
виконали план хлібопоставок (без
цьому році здано державі зерна на
у довоєнному 1940 році.

Колгоспи і радгоспи продовжуют
план.

Секретар Кіро
Голова виконкому облради де
Уповноважений Міністер
по

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

Товаришеві
Йосифу Вісс

Доповідаємо Вам, дорогий товар
область 30 вересня, достроково, ви
загртівель на 100,5 процента.

Державі здано на 23.241 тис. пу
році.

Здача хліба державі понад план

Секретар Полтавського
Голова виконкому облради депутатів
Уповноважений Міністер
по Пол

Наполе
ко

витку більшовицької організації України та її ролі в соціальному і національному визволенні українського народу.

Як на один з незліченних прикладів таких грубих політичних помилок можна вказати на такий. В «Короткому курсі історії України» розповідається про революцію 1905 року. В цю розповідь авторами не включений «тільки всього» — виклад ленінської, більшовицької характеристики революції 1905 року. В цій розповіді «тільки всього» не показується і жодним словом не згадується визначена Леніним роль робітничого класу як вождя буржуазно-демократичної революції. Розповідати про революцію 1905 року і не розкрити роль робітничого класу в революції, це і значить дати невірну, грубо перекручену картину революції, це і значить висвітлити революцію з антимарксистських, антипролетарських, націоналістичних позицій.

В тісному зв'язку з перекрученням працівниками Інституту історії картини класової боротьби стоїть неправильне висвітлення ними боротьби українського народу за своє національне визволення.

В «Короткому курсі історії України» періодично даються розділи під заголовками «Національний рух». Боротьба українських трудящих проти національного гноблення подається в цих розділах не як невід'ємна складова частина всієї класової боротьби, а ізольовано, самостійно, по суті, протиставиться боротьбі за соціальне визволення. Культурні процеси в українському народі змальовуються в дусі горезвісної «теорії» єдиного потоку. Доходить до того, що львівське наукове товариство, яке було центром буржуазного націоналізму, характеризується, як «найзначніший осередок української науки» в минулому.

Особливо незадовільно висвітлюється у припущених книгах національно-визвольний рух у період імперіалізму. Погано показується, що тільки робітничий клас [illegible]

народ від усіх народів Радянського Союзу, а Україну перетворити на колонію німецького імперіалізму.

* * *

Грубою політичною помилкою у висвітленні історії України, — вказується в постанові ЦК КП(б)У, — є відсутність показу взаємозв'язку і взаємозалежності українського народу з іншими народами Радянського Союзу, ігнорування впливу найважливіших революційних центрів — Москви, Ленінграда, Баку, Тбілісі тощо на революційну боротьбу українського народу за соціальне і національне визволення. Тому у виданих працях з історії України не висвітлені найважливіші факти й події з історії Росії, Білорусії, Грузії та інших народів Радянського Союзу, які мали величезний вплив на історичний розвиток України.

Здавалося б, працівники Інституту мали з боку партії серйозну пересторогу, яка повинна була допомогти їм уникнути такого грубого перекручення історії України.

Ще в 1934 році в своїх історичних «Зауваженнях з приводу конспекту підручника історії СРСР» Й. В. Сталін, А. Жданов, С. Кіров писали:

«Нам потрібний такий підручник історії СРСР, де б історія Великоросії не відривалася від історії інших народів СРСР, — це по-перше, і де б історія народів СРСР не відривалася від історії загальноєвропейської і, взагалі, світової історії,— це по-друге».

Ця сталінська вказівка не могла не бути відомою, була добре відомою працівникам Інституту історії. І все ж вони грубо порушили її.

«Український, російський і білоруський народи, такі близькі мовою, культурою, характером і територією, мають спільний початковий період історичного розвитку і тісно зв'язані між собою на протязі багатьох сторіч спільною боротьбою проти зовнішніх ворогів» — [illegible]

монгольського іга, що тривало більше 200 років». Про те, що це визволення було підготовлене героїчною боротьбою російського народу, про те, що визволення було здобуте не тільки для Івана III, як пишуть автори підручника, а для всіх народів нашої Батьківщини —про це в підручнику нема ні слова. Замовчується в книзі і той факт величезного історичного значення, що наші предки своєю самовідданою боротьбою з татарами врятували від монгольської навали цивілізацію Західної Європи. Автори не бачать цієї заслуги наших предків.

Про приєднання України до Росії в 1654 році працівники Інституту пишуть таке:

«Це приєднання мало велике значення для українського народу. Спільними силами український і російський народи протягом ближчих десятиріч відбили напади на Україну панської Польщі й султанської Туреччини. Тіснішими стали економічні й культурні зв'язки українського і російського народів».

Це визначення залишає в тіні ряд найважливіших наслідків, що їх мало для України приєднання до Росії.

Це визначення, насамперед, не розкриває того величезного значення, що його мало приєднання до Росії для дальшого розвитку української економіки. Замало сказати, що «тіснішими стали економічні й культурні зв'язки українського і російського народів». Хоч яким жорстоким було гноблення, якому піддавав царизм Україну, приєднання України до Росії відіграло надзвичайно прогресивну роль для розвитку на Україні економічного життя. Хіба не показала історія, що ті українські землі, які були приєднані до Росії, набагато випередили в своєму економічному розвитку ті землі, що ввійшли до складу Польщі, Австрії, Угорщини, Румунії?

Визначення працівників Інституту іс[illegible]

4 рот
1 бат.

Вхд ~ 186 Вход
17/XI

РЕГИСТРАЦИОННЫЙ ЛИСТ

Репатриируемого по лагерю № 2557

Населенный пункт Цетейхаши.

1. Фамилия, имя и отчество Горобец. Яков. Ефимович.
(Сасов)

2. Год и место ро)(дения 1901. сумская об. г. Охтырька.
5 сотня у. Партизанска № 25.

3. Партийность (где находится парт. или комсомольский билет)
без пар.

4. Каким РВК призван в Кр. Армию и где находятся близкие родственники
1943. 7 марта Охтырьским р.в.к.
Отец. Ефим Максимович. 65 лет.
мать. Мария Тихоновна 63 год. жена
Парасковья Тихоновна 1903 г. сыновья Григорий 1926,
Леонид. 1929 г. рож. дочери: Лидия 1932 г. Нина 1936 г.
Валентина 1938 г. Проживают по
месту рождения

5. Последнее место слу)(бы в Красной Армии, звание, дол)(ность и наименование
части 294 сп. 182 СД. 40 арм. Рядовой стрелок

6. Где, когда и при каких обстоятельствах попал к немцам Белогородское
направление сел. Березовка. 1943. 14.7.
В плен попал. не на переднем крае, занимал.
оборону. при штабе. 14.7 обошли танки.
без боя был. взят в плен. с оружием и
бое — припасами.

7. Чем занимался и где находился на территории противника Германия.
г. Саган. штаба № 8 ц. 15 сентября. 1943 г.
12 декабря был отправлен на работу:
г. Любин. работал на аэродроме там был.
до. 25 января 1945 г. был эвакуирован.
на город Грайц. Освободился. 17 апреля гор. Эльсинцы

8. Сколько раз арестовывался, задер)|(ивался и допрашивался немцами и за что

9. Находился-ли в спецлагерях, где именно, наименование лагерей и что там делал

10. Проходил-ли слу)|(бу в немецкой армии, воинских частях, учре)|(дениях и различных батальонах создаваемых командованием немецкой армии

11. Прочие данные

Собственноручная подпись регистрируемого Гороб

примечание:

а) Когда и откуда прибыл в настоящий лагерь
20 мая. из г. Эльстицы.

б) Когда и куда убыл из лагеря

регистрацию произвел: Опч уполномоченный /Сацепко/
ОРК „смерти"

регистрационный лист проверил:

НАЧАЛЬНИК Опч. группы
УРК „смерти" 1го ук. фронта

„23." июня 1945 года. гвардии кап. /Драгунов/.

Протокол допроса.

3

1947 года ноября 18 дня. г. Ахтырка.

Я. Сотрудник Ахтырскаго РОМВД Резниченко. сегочисла допросил гр-на Горобец Яков Ефимович. 1901 года рождения. б/п. Украинец, рабочий, печник, не судился, уроженец и житель г. Ахтырка. 5с. Партизанская дома 29. Работает в Ахтырской Ремстрой конторе печником.

За дачу ложных показаний предупрежден. Горобец

По существу дела дал следующее:

Вопрос - Расскажите где Вы жили и чем занимались до оккупации Ахтырскаго р-на?

Ответ: Проживал г. Ахтырка, 5с. ул. Партизанская 29 Работал по разным предприятиям печником.

Вопрос - Где Вы проживали и чем занимались во время оккупации?

Ответ: Проживал в г. Ахтырке, 5 сотня, Партизанская ул. 29, состоял на работе в Отделе Благоустройства печником до марта м-ца 1943 года.

Вопрос: Расскажите когда и при каких обстоя-

шельвая Вы попали в германию?

Ответ: В марте м-це 1943 года когда ахтырку вновь заняли Советскими войсками, мне вновь повесткой явиться в райвоенкомат, я явился и был направлен на сортировку в Борисовку, а оттуда направили в г. Короча, где обмундировали и зачислен в часть. Будучи в Белгородском направлении села Березовка конали окопы 14 Июля 1943 года нас окружили, обстреляли с самолетов, обошли танками и забрали, вписен, и дня через 4 погрузили в вагоны и отправили в германию.

Вопрос: Сколько раз, когда Вас вызывали немецкие карательные органы и по каким вопросам допрашивали?

Ответ: Не вызывали и не допрашивали.

Вопрос: Кого Вы знаете изменников и предателей Советской Родины?

Ответ: Я не известно

Вопрос: Расскажите точный адрес, где Вы находились в германии и чем занимались?

Ответ: Находился в германии г. Сагань на сбор-

4

ном лагере в сентябре м. 1943 года в декабре м-це 1943 был отправлен на работу в г. Любен, на эродром на разные работы, я был портным, до 25 января 1945 года после этого был эвакуирован в г. Грайц.

Вопрос: Кто может подтвердить о вашей работе при оккупации, а также в германии?

Ответ: Могут подтвердить:

1. Турчанин Степан Леонтьевич - г. Ахтырка, 5 сот. Партизанская ул. дом № 23

2. Сахно Наталья Моисеевна, г. Ахтырка, 5 сотня. партизанская ул. 27.

3. Сухотепный Феодосий Иванович - 7 сотня.

Вопрос: Когда и какими войсками Вы были освобождены?

Ответ: Освобожден американскими войсками 15/IV. 45

Вопрос: Когда возвратились на Родину?

Ответ: Прибыл в гор. Ахтырку 15 сентября 1945 г.

Больше добавить ничего не имею, показание записано со слов моих верно - Горобец

Допросил Сотрудник Ахтырского

Дом РД [signature] (Деничевка)

5

Справка /характеристика/.

Видана гр. Горобець Яков Ефимович. нар. 1901 р. Проженець города Ахтырка 5 серпня улиця Партизанська дом № 29. Втом, що дисвітельно он являється с соц. происхождения своїх батьків с Рабочих до Войни 1941 р. работал по разних работах. Вовреня Немецькой окупацій проживал в город Ахтырка - Работал по Разніх. Работал. Пасеці - алькогрі ево печник. С силі гр. Горобця Яков Ефим. 2 брати. погибли от Немецьких фашистов. Як. Краскі партізани. /Костриляні Немцями/ в 1942 р. замічаній за гр. Горобець. Я. Е. подозрітельних вовреня Немцие небуло ниякиx.

Видана справка характер. для предявления Ахтир. Р. М. В. Д.

Виконавчий Комітет Охтирської Міської Ради Депутатів Трудящих Сумської області

Ф. 50. 19/XI-1947 р. [signature]

" Утверждаю "
Председатель-проверочно
фильтрационной комиссии
капитан- ПОПОВЧЕНКО
" 10 " XII 47 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ
/ По фильтрационному делу /
" 11 " XII 1947 г.

6

Мы, члены проверочно-фильтрационной комиссии при Ахтырском РО МВД, просмотрев фильтрационное дело на репатруированного советского гр. Горобець Якова Ефимовича прибывшего к постоянному месту жительства г. Ахтырку Сумской обл. "15" Сентября 1945г. и найдя, что Горобець находился в германии как в Вермен с 1943 по 1945 г. Является сомнительной личностью и руководствуясь приказом НКВД-НКГБ СССР рт 18.VI-45г. №-00706/-00268

ПОСТАНОВИЛИ:

Передать фильтрдело на гр. Горобець Якова Ефимовича в Ахтырский РО МВД для последующей агентурной разработки.

Члены комиссии:

Нач. Ахтырского РО МГБ -капитан /ДОНДУКОВ/
Нач. Ахтырского РО МВД" капитан /ПОПОВЧЕНКО/

Архивное № _____

Пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве и агентурном фонде как находивш. в амер. зоне

[illegible] отражением на оперативно-справочном учете.

Пересмотрел Кн. Алосов ( )

Согласны:

Начальник отделения зоны

Нач. 5

21/IV-55

( )

(Осипенко

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 6 листов

(шесть)

15 12 1992

Должность

Подпись [signature]

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ ПОДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 6 листов

шесть

10 мая 1993 г.

Должность хранит. фонд

Подпись [signature]

Перевірено

20 10 2026

[signature]

C 3803 1